

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของ
ผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษานำมาสรุปผล
และอภิปรายผล ดังนี้

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของ
ผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของ
ผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ
ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขต
ตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขต
ตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับพอใช้
2. ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีความ
คิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี
ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่หมู่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน
3,876 ครัวเรือน (สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าขอนยาง.2553)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่หมู่บ้านในเขตตำบลท่าขนอย 15 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 40 คน รวมเป็นจำนวน 600 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) อ้างใน (สมเกียรติ เกียรติเจริญ. 2552 : 62)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม แบบปลายเปิดและปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขนอย อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงข้อเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขนอย อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบ การคำนวณงาน ใช้วิธีการเปรียบเทียบ *t*-test (Independent Sample) และ *F*-test (One-Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการศึกษา

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขนอย อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ปรากฏผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขนอย อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่

ในระดับดีเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับดี เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากดีเยี่ยมไปหาควรปรับปรุงอย่างยิ่ง ได้แก่ ด้านหน้าที่และความรับผิดชอบ เกี่ยวกับความอาญา และด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

3. ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม คือ ผู้ใหญ่บ้านควรขอความร่วมมือตัวแทนชาวบ้านทุกครัวเรือนในการจัดเวรยาม ควรเรียกประชุมราษฎรอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง ควรเข้าไปช่วยเหลือราษฎรในทันทีเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในท้องที่ปกครองทั้งเหตุอุทกภัย อัคคีภัย และवादภัย ควรมีการประสานงานและทำงานร่วมกันกับอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้านและอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ กรณีมีข้อพิพาทเกิดขึ้นในท้องที่ผู้ใหญ่บ้านควรสืบเสาะถึงข้อเท็จจริงของปัญหาแล้วหาทางไกล่เกลี่ยให้ราษฎรเกิดความปรองดอง และควรประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการทำลายแหล่งซ่องสุมการพนัน และยาเสพติดให้หมดไป จากท้องที่ปกครองของตน

อภิปรายผล

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สมมติฐานที่ 1 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับพอใช้

ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย โดยรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1.1 ผู้ใหญ่บ้านมีกฎหมายและระเบียบให้ถือปฏิบัติตามกรอบของอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน จึงสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้ใหญ่บ้านได้กำกับดูแลประชาชนในท้องที่ปกครองให้ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ

1.3 ผู้ใหญ่บ้านเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค จึงเป็นผู้ประสานงานระหว่างส่วนราชการกับประชาชนในแต่ละท้องที่ได้เป็นอย่างดี

1.4. สภาวะการณ์ในปัจจุบันมีการแข่งขันทางการเมืองสูง การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ผู้ใหญ่บ้านเป็นตำแหน่งที่ต้องลงแข่งขันให้ราษฎรเป็นผู้เลือก ผู้ที่มีความรู้ความสามารถเท่านั้นจึงจะมาทำหน้าที่นี้ได้

จากเหตุผลดังกล่าวน่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับดี

นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับ พรเพ็ญ กาญจนมณี (2541 : 95-99) ได้ศึกษาบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ชุมพล ทองแย้ม (2548 : 94-97) ได้ศึกษาบทบาทของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านภายใต้นโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ศึกษากรณี อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ พบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับ แต่ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับ สมาน รัตนสุทธิ (2535 : 76-79) ได้ศึกษาระดับปัญหาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน : ศึกษากรณี อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย พบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้านประสบปัญหาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่โดยรวม ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง นาคิน ปทุมชาติพัฒน์ (2548 : 63-65) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การดำเนินงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการปกครองและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคม ด้านการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน และด้านการบริการ โดยรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง สถาบันดำรงราชานุภาพ (2552 : 27-31) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง บทบาทกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่เหมาะสมในอนาคต พบว่าบทบาทที่เป็นอยู่ตามกฎหมายที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านปฏิบัติจริงอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกด้าน

2. สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกันซึ่ง ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

2.1 ผู้ใหญ่บ้านได้ปฏิบัติงานในการปกครองหมู่บ้าน โดยให้ความสำคัญเสมอภาคกับประชาชนทุกเพศทุกวัย ทุกระดับการศึกษา โดยเท่าเทียมกันจึงทำให้ประชาชนที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

2.2 หมู่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยางทั้ง 15 หมู่บ้านอยู่ในพื้นที่เดียวกันซึ่งมีสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ คล้ายคลึงกันจึงทำให้ประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

จากเหตุผลดังกล่าวน่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ผลการศึกษาสอดคล้องกับสมาน รัตนสุทธิ (2535 : 76-79) ได้ศึกษาระดับปัญหาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน : ศึกษากรณีอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย พบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีอายุ ประสบการณ์การทำงาน และรายได้แตกต่างกัน ประสบปัญหาการปฏิบัติงานแต่ละด้านในระดับที่ไม่แตกต่างกัน พรเพ็ญ กาญจนมณี (2541 : 95-99) ได้ศึกษาบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้านมีอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมไม่แตกต่างกัน นาคิน ปทุมชาติพัฒน์ (2548 : 63-65) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามบทบาทของผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตอำเภอ

วาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ที่มี เพศ อายุ การศึกษา แตกต่างกัน พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ผู้ใหญ่บ้านควรดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น
2. ผู้ใหญ่บ้านควรชี้แจงข้อปฏิบัติระเบียบแบบแผนของทางราชการให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง
3. ผู้ใหญ่บ้านควรขอความร่วมมือตัวแทนชาวบ้านทุกครัวเรือนในการจัดเวรยามรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน
4. ผู้ใหญ่บ้านควรเรียกประชุมราษฎรอย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง
5. ผู้ใหญ่บ้านควรเข้าไปช่วยเหลือราษฎรให้ทันท่วงทีในยามเกิดภัยพิบัติ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในท้องที่ปกครองของตนอย่างต่อเนื่อง และ เรื่อง การจัดเวรยามเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน